

ΟΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ -
ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ενημέρωση: Μηδέντες από
θελήσαντες διάφορα την
ελληνική — ΦΥΧΑΡΗ.

Κάθε γιλιόπα χρειάζεται την
επίκαιον της ιστορίας.
ΒΗΛΑΡΑΣ

ΧΡΟΝΙΑΖΩ

ΑΘΗΝΑ, ΚΥΡΙΑΚΗ 11 ΤΟΥ ΓΕΝΝΑΡΗ 1909

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΖΗΝΩΝΑ ΑΡΙΘ. 2

ΑΡΙΘΜΟΣ 326

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ. Η κούλια τάσπροπόταμου.
ΜΥΡΙΕΛΛΑ. Η φιλολογία στο γλωσσικό άγώνα—
Συρπέασμα (πάρα πολλά την καθηγητή κ. Albert Thumt).

ΛΕΑΝΤΡΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ. Το τραγούδι των τόπων.
ΦΩΤΟΣ Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ. Και πάλι το κοινωνικό ζήτημα.

ΦΩΤΟΣ ΓΙΟΦΥΛΛΗΣ. Λαγγελάχι.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ — ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ — Η ΚΟΙΝΗ
ΙΝΩΜΗ — Ο ΤΙΘΕΛΕΤΕ — ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΩΝ ΤΟΠΩΝ

Στήν κάμαρά μου μοναχός, διάγρυπτος κι' ζειλίκιος,
Μέσ' στού βραδιού πεύξεψη τὸ μαστικὰ τὴν θέμπη.
Πέρα μακριά, δὲν ξέρω ποῦ καὶ πῶς, ἀχνοσαλεύεται,
Νησάκια, θάλασσες πλαταίς, βουνά γλυσρά καὶ κάμποι.

Χόρες παλέες πού κάποτε περαστήκαν στις γιώρτισ,
Σὲ σᾶς, δὲ τόποι, πού ξέρας τὰ πρότυ που τὰ γρόνια,
Πάντα γιατί άντικρύζω σας νοσταλγικά ; τὸ εἶναι μου
Ποιά μουσικώτατη μὲ σᾶς δένεις ἀλυσίδη αἰόνια;

Τι μοῦ γιασένετε, πλατείας κι' ἀπελπισμένα δράματα ;
Πιστή στήν δύτη σας γοργά τὴ καρδιά μου σπαρταράει ;
Πάλιντρε κάτι απ' τὸν ειρηνό καὶ κάτι απ' δὲ τι πέρασε.
Γιὰ τοῦτο κάτι ἀσύγκριτο σὲ σᾶς ἀντιγυτούπας !

Στήν κάμαρά μου μοναχός, διάγρυπτος κι' χόσλευτο,
Πάλι μὲ σᾶς τὴ νόχτα αὐτή, μὲ τὰς θενά μεθύσω,
Ω τόποι, δὲ γόρες, δὲ βουνά, καὶ μὲ καρδιά καὶ μόντερο
Ἐνα τραγούδι ἀπέσαντο γιὰ σᾶς θὺ τραγουδήσω.

•

Φάς ἀττικό, γλαυκὴ οὔρανέ, βουνά, στεφάνη ἀταίριαστο,
Ω καλοσύνη στήν καρδιά του γερασμένου μῆνα.
Ω δειλινά φοδόχρυσα στῶν ἐρειπίων τὸνάστημα,
Κάποι' ἔδω γεννήθηκα στήν ξακουστήν 'Αθήνα.

Κάποι' ἔδω γεννήθηκα καὶ μέσ' στῖς κάμπους σου ἔτρεξα.
Μέσ' στὰ θυμάρια, τὰ σπερτά καὶ τὰ ξανθά στάρια,
Πάντας φορές στήν ξατεριά τὴν ἄνοιξιάτικη ἄκουσα
Τῆς νύχτας τὴν πολύφωνη, καὶ μουσικώτατη, ἄρια.

Πόσες φορές ἀγάντεψα νὰ φέγγουνε τὰτώμιτα,
Ἄσρατα γέρια πρὸς ἔμενάνων τὰ στημάτα,
Αὶ πήγαινα στὸν Πλισσέν, κομψούνα στάχροβρα,
Κι' ἔνα στεφάνη μὲ γλωφά κεντούσα διφυοκλάδια.

Πόσες φορές, δὲ βάλασσα, μέσ' στήν φυγή μου λάλησε,
Κ' ἔρχομουν καὶ ξεκύνα σὲ σὲ νὰ εἰπω τὸ μαστικό μου.
Σὰν ἡ παιδεύλα μίσεψε γονατιστὰ σου μίλησα :
«Παραχώλω σε, θάλασσα, κάτι πού ἐπήρες δὲ μουσιά

Κ' ζέρα σὲ σένα καὶ ξένησ, γωριό μικρό κι' ἀφρόντιστο,
Μὲ τὰ καλύδια λιγοστά κι' ἀμέτρητα τίμπλεια,

Τῆς βοτκοπούλας γρούκτησα τὸ δροσερὸ τραγούδισμα,
Καὶ τοῦ φαρὲ πρωτάκουσα τὰ δυνατὰ τὰ γέλοια.

Θυμάμαι τὸ ἀσπρογάλανο κυνῆγι τῶν κυμάτων σου,
Κορινθιακέ, κι' ὅπου στειδῶ τὸ φύσημά σου νοιώθω,
Στήν παιδιαχήσια τὴν φυγὴ πρώτη φορὲ μοῦ ἔγγρισε
Τῶν ταξιδίων τὸνέρεμα, τῶν θαλασσῶν τὸν πόδι.

Κ' ηρθα σὲ σένα κι' ἄρχικ, νησάκι γλυκομήλητο,
Μέσ' στήν ώραιαν ἀφροντιστὰ τῶν γρύνων μουσιῶν πρώτων,
Κι' δόλο τὸ μπάτη φούφησα κι' δλα τὰ κρίνα θέρισα,
Κι' δλους τοὺς ἥγους γρούκτησα τῶν μαχαιρῶν ἔρωτων !

Νά μει περνῦ ταξιδευτής—τὸ πέρατμα γαμόγελο—
Τὴ γύρω τῶν παραμυθιῶν, τὴν πράσινην 'Αρκαδία,
Βρύσες, πλατάνια, βίσσαθρα καὶ δασωμένα υψώματα,
Ω κέσμοι, στήν ἀσάλευτη τοῦ δειλινοῦ ήρεμία.

Ω κόσμοι, στήν ἀσάλευτη καὶ τὴ βουνήσια δέσηση,
Ω πεθυμένοι ρύγηδες κι' ώραιες βισσαλοπούλες,
Ω πιστικοὶ διάξιντνει σῆτες ρειστήσεις τὰ δλόνια,
Ω ρυθμικές, μὲ τὰ μεγάλα μάτια βροσκεπούλες !

Νά με στάργχιο νησί, καὶ νά τενθια, τὰ φροῦτα, σὲ μίλισσες,
Τόνειο σμίγω τῆς νυχτιά; μὲ τῆς αύγης τὰ μάγια,
Καὶ κάποτε μετονυγτίς, μέσ' στὴ σιρήνη, τὸ φάντασμα
Τοῦ Σολωμοῦ, κι' ἀργόθυμο τραβάσει πρὸς τὰ μυράγια.

Καὶ γύρω μου διάγαλανο τίδριατκὸ τὸ πέλαγο.
Πουλιά είστε τοξιδιάρικα ; λευκά πανιά ; ποῦ πάπτε ;
Καὶ σείς σὲ μάκρη τῆς στερεᾶς, ἔμρι, πλατεία, βαρειότητα,
Βουνά 'Ηπειρωτικα, γιατί βριχηνόφωνα βογγάτε ;

Ομως μά μέρα φάνηκες, δὲ θαλκοσσοκρατέριστα,
Καὶ τὰ παλάτια στὸ πλατύ κανάλι ἀστράφων πέρα...
Γέρσσα νυχτιά, στοῦ φεγγαρίου τὸ φῶς, ἀπὸ τῆς γκόντολες
Τραγούδια βιντεσάνικα γυθήκαν στὸν ἄγρα !

Τὶς Ιαναγίες ἀντίκρυσι καὶ στὶς ώραιες γονάτισα,
Καὶ τὸ παλάτι εδιάβηκα τοῦ δόργη,
Οἱ ἀντιτριγάδες μ' ἔζωσαν στῶν στεναγμῶν τὴ γέφυρα,
Κι' δρόμος ἀργοδιάβηκε στάνηλιανο κατῶγι.

Καὶ πέρατο καὶ μέθυσα μὲ τὸ κροῖ τὰσύγκριτο.
Ω Δομπαρδία, μὲ δέχτηκες στήν πράσινη γιορτή σου,
Κι' ἔνα σπιτάκι γέλαγε καὶ μὰ φωνή ψιθύριζε :
«Ταιράκια γητίζουνε φωλιές δὲν... νάρθης... θυμήσου...»

•

Καὶ τώρα, δόλευκες καρρές. Άλπες, τοῦ πάγου θύλασσες
Κοὶ καταρράχτες, ποταμοί, πηγές, ἀλάτια, δάση,
Χλειστὲς κοιλάδες ήσυχες, λίμνες νεραδομήλητες,
Ω βρύσες, δὲ νύχτες, δὲ αύγης, δὲ θεια μεγάλη πλαστη.

Ω ἀστεῖς τοῦ κόσμου ἀληθινά κι' αἰώνια κι' ἀπονήρευτα,
Τραβήκεται μὲ τὰ πάρτε με στὰ βάθη τὰ δικά σας,
Καὶ δόστε μου τῆς ἀληθημονησίας τὸ μαριούστανο,
Κι' ἀφῆστε μὲ νὰ κοιμηθῶ μέσα στήν ἀγκαλιά σας.

Μέσ' στήν καρδιά μου ἔνα βιολί σαλέβει, κλαίει καὶ δίρ

γέται...

Φέρτε μου κάτι απὸ τὸ φῶς, καὶ κάτι απ' τὴν 'Ελλάδα,

Διώξτε τὶς κρέες τὶς καταγκίες καὶ τὰ βαρεῖα τὰ σύννεφα.
Κι' ἀφῆστε μὲ νὰ κοιμηθῶ μέσα σὲ μιὰ κοιλάδα !

Κι' ἀφῆστε μὲ νὰ κοιμηθῶ στὴν ήρεμία, στὸ ήλιθφωτο
Κ' δὲ μπόρα πέρα στούρανο τὴ λάμψη δὲ μήν προβάλῃ...
Τὰ γέρια μου σταυρώστε τα καὶ κλείστε καὶ τὰ μάτια μου
Καὶ μιὰ γυναίκα βάλτε μου νὰ κλαίγη στὸ προσκεφάλι !

ΛΕΑΝΤΡΟΣ Κ. ΠΑΛΑΜΑΣ

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ ΓΛΩΣ. ΑΓΩΝΑ

Τὸ ἀρύσικο τῆς γλώσσας φέρνεις σὲ φιλολογικὴ
ἐρήμωση. 'Άλλα τὸ «δαιμόνιον» ἐνὸς ἔθνους δὲν ἀρι-
νεταις νὰ τυρανίσται παντοτίνα ἀπὸ τακχοδημαῖκα
διατάγματα. Τελιώνυτας τὰ ἔνδομηντα χρόνια
ξέσπασε ἡ φορτούνη ποὺ ἀπὸ χρόνο σὲ χρόνο φού-
σκωνε περσότερο καὶ ποὺ δλένα φαίνεται νὰ γίνε-
ται ἀπολυμαντικώτερη. 'Ο Ε. Ροΐδης ὑποστήριξε
σὲ γερρή κριτικὴ ἀπόνου γιὰ τὴ σύχρονη ποίηση
ὅτι ἡ ποίηση πρέπει νὰ ξαναπεῖ στὴ στράτα ποὺ
τῆς χαροῦσαν τὸ δημοτικὸ τραγούδι καὶ ἔνας ποιη-
τής σαν τὸ Σολωμό. Καὶ νά δυὲ λυρικοί, δ. Γ.
Δροσίνης καὶ ο Κωστής Παλαμᾶς, ποὺ ζέρουνε νὰ
έκφραζουνε ἀγνὸ ποιητικὸ αἴστημα σὲ φυσικὴ λαλιά.
'Ο αριθμὸς τῶν λυρικῶν ποὺ ἀπὸ τὸ 1880 ἀντα-
ποκριθήκανε μ' ἐπιτυχία σ' αὐτές τὶς ἀπαιτητικές
είναι ἀρκετὰ σημαντικός. Ξεγωριστὲ γιὰ τὸν κα-
θένα νὰ μιλήσουμε δὲ μᾶς ἐπιτέρπει δ τόπος, καὶ
ἐπειτα ἡ λυρικὴ δὲν είναι πιὰ τὸ χαραχτηριστι-
κώτερο φαινόμενο στὴ φιλολογία τῆς νεώτερης 'Ελ-
λαδας. 'Ως «μαλλιαροὶ» περιγελασμένοι ἀπὸ τὸν
ἀντιπάλους τῆς νέας κινητικῆς, κατόρθωσαν αὐτοὶ οἱ
«Νεοέλληνες» νὰ μὴ διεριδωνικέται σήμερα στὴ
λυρικὴ ποίηση ἡ κυριαρχία τῆς δημοτικῆς. 'Άλλ'
ἀφοῦ κυριεύτηκε αὐτὴν ἡ θεση, δ σκοπὸς είται γιὰ
τοὺς ὄπαδοὺς τῆς ἀντιπολίτευσης νὰ κερδίσουνε πλα-
τύτερη ἔχταση. Είχε μεγάλη σημασία πὼς τὸ πε-
ριοδικὸ «Εστία» τὸ διευτυπόμενο ἀπὸ τὸ Δροσίνη
καὶ τὸν Πολίτη πρόσφερε ζεύσιο στὴν καὶ ούρια
δράση. Μὲ καλαιστηρίξ καὶ συγτηρικότητα ἀντι-
προσώπεψ τὶς κακινούργιες ιδέες. Διατυχῶς ἔπει
ψε στὰ 1894. Τὰ κατοπινὰ περιοδικὰ είναι ριζο-
παστικώτερα καὶ λιγότερο ἐπιφυλαχτικά. 'Οτι
τὸ πάψιμο ἐνὸς περιοδικοῦ δὲλο καὶ καινούργια
βγαίνουνε στὸν ἄγωνα. αὐτὸ δείχνει πὼς τὸ γλω-
σικὸ ζήτημα δὲν ἔνοσει νὰ ἡσυχάσει, ἀ δὲ φτάσει
ἐπιτέλους σὲ μιὰ λύση. 'Ο ἄγωνας μπήκε σὲ δριστικὴ
κρίση μὲ τὴ δράση τοῦ Γιάννη Ψυχάρη Μὲ τὴν

*) Τὸ Ε' κεφάλαιο ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ καθηγητῆ κ.
Albert Thumt «Die Neugriechische Literatur». (Κο-
ταξε φύλλα 323 καὶ 324 τοῦ «Νουμᾶ».

πότε αιστηματική πότε έπικριτική και σατυρική περιγραφή ένος ταξιδιού στην Ελλάδα («Τὸ ταξιδ. μου», 1888, 2 έκδ. 1905) άναλαβε τὸ διαφέντεμα τοῦ ἀγώνα κ' ἐδωσε τὸ σύνθημα γιὰ μιὰ καινούργια ἔροδο ἐναντίο τῆς καθαρεύουσας. Σαύτο τὸ βιβλίο ποὺ ἡ εχγαλία γλώσσα του ἔκαμε νὰ πχυλιάσουν οἱ ὄπαδοι τοῦ καθεστώτου κήρυξε τὸ βαγγέλιο τῆς δημοτικῆς μὲ φλογερὰ λόγια. Ἀντίθετα μὲ ἄλλους, ὅπως ο Ροΐδης, ποὺ στὶς συζήτησέ τους μεταγειρίστηκαν τὴν καθαρεύουσα, ἔνωσε ὁ Ψυχάρης τὸν προπαγάντα τοῦ λόγου καὶ τῆς πράξης. Σ' ἐπιστημονικὲς μελέτες, καθὼς καὶ σὲ δηγήματα, ριμάντζα καὶ δραματα, δημιούργησε μιὰ γλωσσικὰ μορφὴ τοῦ πεζοῦ λόγου, ποὺ ὅχι μόνο ἔξι εἶναι γιὰ κάθε διανοητική ἔκφραση μᾶς καὶ ποὺ μὲ τὸ λεπτὸ κι ἀνάλαβρο περπάτημα τῆς, ἀγγίζει εὐεργετικὴ τὴν ψυχὴ, ἀντίθετα μὲ τὴν νεκρὴν ζεράτλα τῆς καθαρεύουσας. Ὡς συγγραφέας εἶναι δύσκολο νὰ κριθῇ, γιατὶ ο νοῦς του φωσφορίζει ἀπὸ πολλὲς μερίες. Στὸ «μυθιστόρημα τῆς Ελληνικῆς Ψυχῆς» (Τόνειρο τοῦ Γιαννίδη 1897) πάρνει τὸ ἀψηλότερο φτερούγιοιμα μᾶς περιγραφεῖ ἔναν ἥρωα διανοητικό—ἔνα εἰδος Φάσουστη, μᾶς ποὺ τοῦ λείπει ἀκριβῶς ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται σ' ἔναν ἥρωα πρώτης γραμμῆς, ἡ δραστηριότητη, ἡ ἀψηλότερη ἑνέργεια. Γιατὶ ο «Γιαννίδης» του ἐπιτέλους, είναι μοναχὰ ἔνας ἐπιστήμονας, ἔνας συγραφέας, ἔνας ποιητής, μιὰ μεγαλοφύια — ὅσο κι ἀμᾶς παρουσιάζουνται τὰ χρισματα τούτα στὴν ἀιώτατη ὑπόστηση — κ' ἔτοις ὁ Ψυχάρης ἀληθινὰ ἴσως ἔξιδανικεψε τὴν πιὸ ἀπόρυφη φύση του ἔνους του. Εἶναι ως τόσο ἀξιοπαραγόρητο πώς ὁ Ψυχάρης πάντας ὡς γλωσσομεταφρυμένης χτυπήθηκε, πιὸ ὡς συγγραφέας. Μόνο ο Καμπύσης καταπολέμησε τὴν φιλολογικὴ δραση τοῦ Ψυχάρη — καὶ τοῦτο σὲ πιὸ πολὺ ἔνθυσιδιες παρὰ ἔξαστερες ἔξηγησες — ἀμφιβοτάντας του τὴν ζωτανὴν ψυχὴν τοῦ νεοελληνικοῦ ἔθνους. Μὲ δὲδιος ο Καμπύσης ἀντιπρωτεύει ἔναν τόσο ὅχι ἀλληγορικὸ συμβολισμὸ καὶ εἴτανε τόσο δυνατὰ κυριεύεις ἀπὸ μιὰ ἔνη ἰδεολογικὴ σφαῖρα, ποὺ δὲν μποροῦμε νὰ δώσουμε καὶ ποὺ μεγάλη σημασία σ' αὐτὴν τὴν κρίση. Ἀφοῦ μάλιστα ο Ψυχάρης μὲ τὸ φνέρωμά του ἔνπνυτε σὰν ἀπὸ μαγικὴν δύναμη μιὰ ντόπια φιλολογικὴ μορφὴ ποὺ ὡς τότε οὔτε φχιότουνχ σκεδὸ διόλου: Τὸ χωριάτικο καὶ τὸ νησιώτικο δῆγμα.

Στὶς ἀλυσίδες τοῦ κλασσικισμοῦ ἡ ἐπικὴ τέχνη (ποὺ φχερωτάτουν σὲ λίγα μόνο ιστορικὰ μυθιστ.

καὶ δηγήματα) ἔδειχνε μικρὴ πρωτοτυπία· ἐλληνικὴ πηγὴ μόλις θὲ τοὺς φαινότουνχ σὲ ἔνη μετὰ φραση. Αὐτὴ ἡ παρατήρηση ἀληθεύει καὶ γιὰ τοῦ Δροσίνη τὸ χαριτωμένο «Ἀμαρυνθί» (1886) ποὺ μὲ τὴν ἀφιασίδωτη γλώσσα του μᾶς περνάει σὲ μιὰ καινούργια τεχνικὴ τῆς ἐπικῆς πεζογραφίας. Ως τόσο σὲ ἄλλα δηγήματα αὐτὸς ὁ συγγραφέας δείχνει μιὰ λεπτὴ ἀντίληψη γιὰ τὰ σαλίματα τῆς ἔθνης: ψυχῆς, ἐπίσης καὶ ο Παλαμᾶς μὲ τὸ εθνικό πχληροκαρισμόν. Μὰ πρώτα τὸ παρθένειγμα του Ψυχάρη ἔσπρωξε σειρὰ ἀπὸ νεώτερα ταλέντα ταφοσιώθηκε στὸ ντόπιο δήγμα καὶ στὴ δημοτική: «Ἄξιοι δηγματογράφοι, γιατὶ τοις αἰστημα καθὼς λ. χ. ὁ Χαντζόπουλος, Χρηστοβασίλης, Ἐφταλιώτης, Ἐπαχτίτης, Καρκαβίτσας μᾶς ζωγράφιζουν μὲ παραστατικὴ χρώματα τοὺς χωριάτες τῆς Πελοποννήσου η τοὺς βασικοὺς τῆς Ἡπειροῦ η τοὺς παρασκενα πλασμένους ἀπὸ τρχύτη καὶ μαλακάδη θαλασσινοὺς τῷ νησῶν. Νοῦ καὶ καρδιὰ τοῦ λαοῦ, τὶς γαρές καὶ τοὺς πόνους του, τὴν ζωὴν καὶ τὴν δράσην του πότε, σὲ πλατιὰ δηγήματα καὶ πότε σὲ μιὰ κράσιτος βιέπουμε νὰ κυλάνε μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια μᾶς. Εἶναι τὸ ταΐρι του δημητραγούδης καὶ τὸ ζωγραφίζουν. «Ένα τρανό τους σημάδι εἶναι ἡ ἀντικειμενικὴ ἀντικαρασταση. Τὸ ἀτομικὸ αἰστημα τοῦ ποιητῆ χάνεται στὸ βάθος τῆς ὑπόθεσης.

Μὲ τὴν καλλιέργεια μιᾶς τέτιας ντόπιας τέχνης ὠρίμασε ἡ δημοτικὴ ὥστε νὰ εἶναι ἀξια γιὰ μεγαλύτερη πηδήματα. Καὶ μπορεῖ τὸ μεγαλὸ ιθνικὸ μυθιστόρημα (έξαιρούμενο τοῦ Ψυχάρη) νὰ μὴν ἔχει καλλιέργησε ἀκόμα, δύμας κιόλας βιλθήκασε νὰ πετύχουν στὴν τέχνη τοῦ ἐπιστημονικοῦ λόγου. Κ' ἐδῶ προηγήθηκε ὁ Ψυχάρης· τὸ παρθένειγμα του ἀκολούθησε πρῶτ' ἀπὸ τὸ ίστορια του νεοελληνικοῦ τοῦ Ίπποταλιώτη (Ιστορία τῆς Ρωμιοσύνης I 1901). Θαμάζεται σαύτο τὸ ἔργο η χάρη καὶ η λυγεράδα στὴν ἔκφραση, τὸ πειζυμένο ξανάδομα ἐπιστημονικῶν ὅρων καὶ η δύναμη τῆς γλώσσας ποὺ φανερώνεται πιὸ πολὺ στὸν φυλολογικὸ χαραχτηρισμό.

Η τελευταία φάση στὸ ζετόλιγμα μιᾶς νέας γλώσσας καὶ φιλολογίας ἔναρξε στὸ 1900 μὲ τὸν ἀγώνα γιὰ τὰ Εὐαγγελικά. Ο «Αλέξ. Πάλλης» δημοσιεύει μιὰ δοκιμὴ τῆς μετάφρασής του ἀπὸ τὴν νέα διαθήκη πούγινε αἵτια νὰ οπωρῇ η φοιτηταριά ἐναντίο τῷ νεωτεριστῶν καὶ αἰτετικῶν. Νεοελληνικές μετάφρασες ἀπὸ εὐαγγελιαία υπάρχουν καὶ

ἄπὸ πρωτότερα χωρὶς νὰ φέρουνε κακικὰ μεγάλη τερραχή, μὲ αὐτὴ ἡ καινούργια δοκιμὴ ἀνακτώθηκε ἀπὸ τοὺς καθηρευουσίσιους μὲ θρησκευτικούς καὶ πολιτικούς λόγους, καὶ μὲ τὴ βαζοβροχὴ βίᾳ ἐνώσανται τὴν φοβέα τοῦ ἐφορευμοῦ τῆς ἐκκλησίας, γιὰ τὰ ἐμποδίστουν τὴν μετάφραση καὶ τοὺς ὄπαδοι τοῦ Αρχαίου θεωροῦν. Επειδὴ ἡ νεοελληνικὴ φιλολογία δὲν ἔβγχε ἀλόρα κανένα Ντάιτε ή Γκεκίτε, γι' αὐτὸ προσπάθειαν οἱ ἀντιπόδιοι τοῦ Νέου μὲ μετάφρασες; ζένων ἀριστουργημάτων νάπο δεῖξουν πῶ; η δημοτικὴ εἶναι ἀξια γιὰ τὴν φιλολογία. Τὸ 1903 δικαίω παραστάθηκε στὴν Αθήνα· μιὰ δημοτικὴ δασκεύη ἀπὸ τὴν Ορεστεία τοῦ Αίσκουλου ἀδράζειν οἱ ἀντίθετοι τὰ ἴδια ὄπλα· ἀλληλογνωμόντας στὸ θέατρο, μόνο ποὺ δὲ γέμισε τοσού αἷχα πόπια μὲ τὰ εὐαγγελικά. «Ἐτσι κατέληξε ἀπιτέλους τὸ γλωσσικὸ ζήτημα σὲ μιὰ ἐπανάσταση ἐναντίο στὶς μετάφρασες. Τὰ τελευταῖα χρόνια (1904) δι Πάλλης, ζετέλιωσε τὴν μετάφραση τῆς Ιλιαδας πόπχε καταπιαστεῖ στὰ 1892. Μάλιστα στὰ ἀποκόστητα μαζί μὲ τὸ Μαρκέτη νὲ καταπιαστεῖ μιὰ ἀκόμα δυσκολότερη δουλειά — μιὰ μετάφραση τῶν πρώτων κοματῶν ἀπὸ τὴν Κοριτσὴ τοῦ ἀδολού λογισμοῦ τοῦ Κάντρα ζαφιάζει με τὴν ξαστερία της καὶ τὸ σκεδὸν πάντα πετυχημένο ξανάδομα φιλοσοφικῶν ὅρων. Τὸ ἔργο τοῦτο εἶναι ίσως γιὰ τὴν ὥρα ἀκόμα ἔνα σπατάλεμα δύναμης, ὡς τόσο ποὺ μαρτυράει τὸ θάρρος καὶ τὴν πεποιθηση ποὺ κινθουν μέσα του; οἱ ὄπαδοι τῆς νέας κίνησης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η νεοελληνικὴ φιλολογία βρέσκεται γιὰ τὴν ὥρα σὲ κρίση. «Ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους καιροὺς ἐμποδίζονται διολέντα τὸ φύτρωμα μιᾶς καινούργιας φιλολογίας μορφῆς καὶ φιλολογικῆς ἀνθίστησης. Τὸν Πολύβιο καὶ τὴν πρώτη χριστ. φιλολογία καὶ κολουθεύειν οἱ σφιστάδες τῆς αὐτοκρατορικῆς ἐποχῆς. Καινούργια σπέρματα τῆς πρώτης βιζαντινῆς ἐποχῆς πνιγούνται ἀπὸ τὴν καθαρὰ ἑωτερικὴ ἀναγέννηση τῶν Καμμηνῶν. Η δημοτικὴ φιλολογία ποὺ χρίζει νὰ

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

Η ΚΟΥΛΙΑ ΤΑΚΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

«Ἄξιοθρήμητη εἶναι ἡ θέση τῆς γυναικός.»

ΓΚΑΙΤΕ, Ἰφιγένεια

Α'

«Ἄν αὐτὸς ὁ λόγος τῆς βασιλοπούλας τῶν Μυκηνῶν ἔχει πράγματι τὸ λογικό του σύνδεσμο μὲ τὴν ἀκόλουθη ιστορία, δὲν τὸ ξέρω. Πολλὲς φορὲς τὸ πνεύμα μας καρφώνεται σὲ κάπικα σκέψη τόσο ὡστε νάδινατη νάθη τὸ νῦν της. «Ἔτσι κ' ἐμένα αὐτὸς διατηρεύει τὸ ποιητή τοῦ ποιητή δὲ μπρόστες μ' ἔφερε ἀπὸ τὸ νῦν μου καθὼς φορὰ ποὺ δὲ δρόμος μ' ἔφερε ἀπὸ τὸ μέρος, ποὺ παίχτηκαν τὰ περακάτω περιστατικά, ἀπ' τὴν ἔκρηκτην ἔκφραση τῆς μικρῆς πόλης, ποὺ δ-

κόμα στέκει θιλιβρό σφράδιο τὸ κούλικ τέκροπό ταμου, καθὼς τὸ λὲν ἀπὸ μιὰ φορὰ στὸν τόπο ἔνα παλί: σπίτι στενόφυλο κοντὲ στὸν ποταμό, ἀντικρυνό στὸ κάστρο. Τόχε χτίσει ἔναν καιρὸ ἐκεὶ στὸν δύτικο σουλιώτης καπετάνος γιὰ νάγγαντεύῃ τὰ βουνά τοῦ τόπου του καὶ στερνά, στὶς μέρες ποὺ ἀρχίζει η ίστορια μᾶς, τάχυόρασε ὁ Θώμος Κρανιάς γιὰ νὰ τρυπώσῃ μέσα τὰ τέστερα πανδιὰ καὶ τὴν γυναικά του, σὰν ξαναβρέθηκε ἀξαρνα

παυμένος. Τόνομας Κρανιάς δὲν τὸ λάμπρυνε πρώτος δι τίλος του ἐπαρχοῦ, ποὺ ἔπαιρνε ὁ Θώμος Κρανιάς βταν δέξιαν δέξιαν στὴν έξουσία. «Ἡ φυλετικὴ πού τόφερνε ἡταν μιὰ ἀπὸ τὶς κυριαρχεῖσσε στὴν ἐπαρχία μὲ τὰ τελετείωτα βουνά καὶ τοὺς ἔνικ τοὺς δήμους, ξακουστοὺς γιὰ τὶς ἀρχαιοτέρες τοὺς δημόσιας γιὰ τὶς σημαντικαὶ της γυναικά του, καὶ τὴν φοιτηταριά ἐναντίο τῷ νεωτεριστῶν καὶ αἰτετικῶν. Νεοελληνικές μετάφρασες ἀπὸ εὐαγγελιαία υπάρχουν καὶ

Κανιά πήρε τὸ γαδί του στρατοκόπου καὶ περιφέρε περίπου δεκαπέντε χρόνια μπαχάγια καὶ παδία σὲ κάμπους καὶ βουνά καὶ πέλαγα.

Σημειώ ξεκινημένο στὴν περιπλανητική καταντήση μοιραίς τούτη ἡ μικρὴ πόλη κοντά στὸν ποταμό. «Οχι γιατὶ δι Θώμος Κρανιάς εἶχε καημό, σὰν τὸ γεροτσυλιώτη, νὰ βλέπη ἀπ' τὸ μπαλκόνι τοῦ ἐπαρχείου της, μακριὰ τὶς τούμες τῶν βουνῶν τοῦ πόπου του — τραχύτερο καημὸ εἶχε ὅπου ἦταν τὰ πεσκότα πλούσια — μὲ ἀπὸ κείνα τὰ βουνά καὶ τερραχίαν γύρω στὸν καημπό τὰ κ

στυλώνεται στὴν Κρήτη, κλωνίζεται ἀπὸ τὴν τούρκικη κυριαρχία. Ἀπάνου ἀπὸ τὶς Σολωμὸς ἔρχεται για τρίτη φορὰ δὲ σκολαστικὸς κλασσικισμός. Ή νεώτερη φιλολογία γυρίζει τώρα πάλι μὲ δυνατή ἀντίσταση τῶν εἰκαδημικῶν. στὸ δρόμο ποὺ δείχνει διάφορους ἀκόμα τέχναρια τοῦ Σολωμοῦ. Τὸ πάθος τοῦ ἀγώνα καὶ τὸ ἴνδικφέρο τοῦ ἑθνους φαίνεται: ζωηρότερο ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά. Οἱ δια δοὶ τοῦ Νέου, ἀγωνίζοντας, γιὰ τὰ ψυλότερα ἀγαθὰ τοῦ ἑθνους τους, γιὰ μιὰ ἑθνικὰ γλώσσα, μιὰ ἑθνικὰ φιλολογία καὶ ἐν γένει γιὰ ἑθνικὸ χαραχτήρα.

Τὸ δικαίωμα τῆς ζωῆς εἶναι μὲ τὸ μέρος τῶν νεωτεριστῶν καὶ πρέπει νὰ εὐκόμιχτε γιὰ καλὸ τοῦ Ἐλ. Ἐθνους νὰ μὴν ἐμποδίσουνε πάλι τὴ βία καὶ τὸ τύφλα τὸ ἔκκολουθητικὸ βλάστημα τῆς κα λῆς φύτεις. Κάτι παραπάνου κι ἀπ' τὴ φιλοδο γία κρέμεται στὸ ζήτημα — γιετὶ τὸ γλωσσικὸ ζή τημα δὲν ἀγγίζει μονχχὰ τὸ φιλολογικὸ καὶ παι δα; ώγικὸ μὲ καὶ τὸ πολιτικὸ ἀκόμα. Ἡ ξαπλω τικὴ δύναμη τοῦ ἔθνους ἐμποδίζεται (ἔτσι λ. χ στὴ Μακεδονία) ἀπὸ τὶς ἀνάποδες γλωσσικὲς συ θῆκες ποὺ φυτικὴ πιὸ πολὺ στὰ σκολειὰ τῆς σκλα βωμένης Ἐλλάδας γίνονται δυτάξεστα αἰσθητές. Ἐ θνος ποὺ παρατάσει τὴ μητρική του γλώσσα καὶ φτά νει ως ἔχει ποὺ νὰν τὴν βρίσκει μισσαρινέται κιόλχς τὴν ὑπαρξὴν του τουλάχιστο στὰ μάτια τῆς Ἕρωπης. Στὸ συναγωνισμὸ τοῦ πολιτισμοῦ μὲ τὰ λοιπὰ ἔθνη τῆς Βαλκανικῆς ἡ Ἐλλάδα τότε μόνο θὰ μπο ρέσει μὲ σταθερὴ ἐπι τυχίκ νὰ παραβγεῖ διανόπως σ' ὅλες τὶς σφράγεις τῆς ζωῆς ἔτσι καὶ στὸ ζεφανέρωμα τῶν ἴδεων της δὲν ἀποναρκωθεῖ, μὲ σεβαστεῖ τὴν ποσόδο καὶ τὴ φυτικὴ ξετυλιξιά.

Πάτρα

ΜΥΡΙΕΛΛΑ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ

△ P A M A T A

- Ι ΖΩΝΤΑΝΟΙ ΚΑΙ ΠΕΘΑΜΕΝΟΙ**
2—Ο ΑΣΤΟΣ
3—ΟΙ ΑΛΥΣΙΔΕΣ

Πονμούνται στὸ γραφεῖο τοῦ Νομοῦ ἢ δραχμὲς τὰ τρία. Μονάχα οἱ Ἀλιστίδες, τρεῖς δραχμές. Στὶς ἐπαρχίες καὶ στὸ ἔξωτερον πεζέουνται δίγως παναπανιτεῖο ἔξοδο γιὰ τὰ ταυτόφωνα.

Πρωτόφαντο δὲν ήταν τὸ εκκό, ἀλλὰ κι δ δρόμος στὰ βουνά ποτὲ κλεισμένος τόσο ἀπὸ τὰ γιόνια, τὰ παιδιά τέσσερα κ' ἡ κυρὶ Θώμενα τῆς γηώμης καὶ μὴν κουβαληθοῦν ἐξει! νὰ καρτέρεσσουν τὸν ξαναδιορισμό.

Σὲ τέτικ ὅρα βρέθηκε σανίδα σωτηρίας ἢ καὶ
λια τοῦ σουλιώτη καπετάνου. Στις δύο της κάμψ
ρες ἐπέρεπε νὰ στριμωχτῇ δτως, δπως ἢ φρυμελιάς κ'
ἢ πρώην ἐπαρχίνα νὰ στήσῃ στὸ κατωγι τὸν ἔργα
λιὸ γιὰ τὰ προκιὰ τῆς Φρόσως, τῆς μεγάλης κό^π
ρης. "Ηταν δὲδιος ἀργαλιός ποὺ τῆς εἶχε ὑφάνει ἢ
μάννης της καὶ τὰ δικά της προκιὰς κ' ἢ ἐπαρχίας
τὸν κουβαλόυσε χρήσιμο θυμητικό δπου κι ἀν πή^ρ
γαινε. Κ' ἡ ἀνοίξη, σάν πρθε, τοὺς βρῆκε ὅλους βο^λ
λεμένους; μιὰ χαρὰ στὴν παλιὰ κούλια. Ἡ γέρικη
μελικοκιὰ μπροστὲ στὸ νεροχύτη δᾶω στὴ σκάλα
μάζευε πλήθια τὰ πουλιὰ γιὰ νέπος λογιάζουν τὰ
δνειρά τῆς Φρόσως, μὲ τὸν καρπὸ της ἐφόδιαζε τὴ
σκάστρα τοῦ μονάκριθου ἔγοριον Γεσίλα κ' ἐρριχνε
ἴσκιο δροσερὸ τὸ καλοκαῖτε στὸ ρούφημα τάπογειτ-
τιανοῦ καφὲ τοῦ Θώλου Κρανιάς ἢ ἀκροποταμιὰ
μὲ τὰ γυχλιστερὰ πεντέβολα καὶ τὴν ἤρμια της
ἀπλώνουταν πλατάν νὰ τρέχουν οἱ δύο ὄλλες θυγα-
τέρες Ευρόλυτες καὶ νὰ μὴ γαλάν πατούσαι: τὰ-

KAI PALLI TO KOINΩNIKO ZHTHMA¹⁾

Τὸ δέρθρο τοῦ κ. Πιουλημένου (**) ἐπειδὴ ἀγγί-
ζει πολλὰ ζητήματα, δίνει καὶ ἀφορητὴ σὲ πολλῶν
εἰδῶν συζήτησες. Ἀφίνοντας τὰ ἱστορικὰ νὰ συζη-
τηθοῦν ἀπὸ τούς πιὸ εἰδικούς, θελεια νὰ μιλήσω
ἐδῶ γιὰ ἕνα ωρισμένο κομμάτι: τοῦ δέρθρου αὐτοῦ,
ποὺ κατὰ τὴ γνώμη μου εἶναι ἀπὸ τὰ κυριώτερα,
γιατὶ ἀποτελεῖ ἔνα ἀπὸ τὰ πιὸ σπουδαῖα ὑλικὰ
τῆς βάσεις τοῦ συστήματός του.

Καὶ πῶτα μιὰ ἀναγκαῖα ἵπεξηγητη. Στὴν Ἑλλάδα ύπάρχουν δυὸς σχολές ἀνθρώπων. Ἡ σχολὴ τῶν ἀποστόλων καὶ ἡ σχολὴ τῶν αἰσθόδοξων. Οἱ πρῶτοι ἐκυριαρχοῦσσαν ὡς τὰ τώρα, δείχνοντες δλεῖς τις λεπτούς ἔρεις τῆς σκπίλας τῆς κοινωνίας μας, καυτηριάζοντες καθέ μέρα καὶ κάθε ώρα καὶ τὸ παραμικρότερο σύμπτωμα τῆς διαφθορᾶς μας, βοήσοντας κι' ἐλούζοντας. Τίποτα δμως περισσότερο. "Ολη ἡ δράση τους καὶ ἡ πολιτική τους περιορίζουν: στὶς φωνὲς καὶ στὴν ἀπαιτούσσαν, μὲν κανεὶς τους δὲ βγῆκε τέλος πάντω νο μῆς δεῖχη τὸν τρόπο ποὺ ἁ' ἀπαλλαχτοῦμε ἀπ' ὅλα αὐτὰ τὰ κακά καὶ τὰ ψυχρὰ ποὺ μᾶς διηγόντουσαν.—Κατάντικρος ἀυτούς φανερώθηκε τώρα τελευταῖα ἡ καινούργια καὶ τρομερὴ τάξη των αἰσθόδοξων. Ἐπεῦτοι οἱ χριστιανοὶ τὰ βρίσκουν πάλε δλα καλα κι' ἄγια, καὶ ἐλπίζουν μάλιστα πώς ὑγράγορχη ἡ φυλή μας θὰ τραβήξῃ μπροστά, δείχνοντας τὸ δρόμο για τὴν πρόδοσιν στὴν σαπισμένη Εὐρώπη, γιατὶ ἡ φυλή μας ἔχει σρρήγος νεανικό, ζωτικότητα, ἔξυπναδάκ κτλ. κτλ. Βρίζουν οἱ πρῶτοι, ἔξυμνοιν οἱ δεύτεροι, φωνὲς ἐκείνοι, φωνὲς ἐτοῦτοι καὶ τὸ πράμα πάει λέοντας. Τι μένει τώρα στὸ βάθος ἀπὸ δλεῖς αὐτὲς τις φωνές; "Ενώ μεγάλο καὶ βαθὺ τίποτα. Ἡ πολιτικὴ στὸ μεταξὺ ἀκολουθεῖ τὸ χαβά της, κι' ἡ κοινωνία τὰς καλλμπούρια της.

Μές σ' χύτεν τὸ φαῦλο κύκλο φανερώθηκε πέρσυ

^{*)} Τὸ κομμάτι τοῦτο γράφεται πρὶν δημοσιευτῆ^θ τὸ δεύτερο ἀρθρό τοῦ χ. Πιουλημένου, διπου φαίνεται κάπως ριζοπαστικώτερος ὁ κ. Π., ἔτι ποὺ σὲ πολλὰ μέρη νὰ συφωνᾶμε. Δημοσιεύοντας λοιπὸν τώρα τὸ κομμάτι τοῦτο, τὸ κάνω μόνο γιὰ νὰ τεραβήξω τὴν προσοχὴν διων μας σὲ μιὲν ριζωμένην ιδέα πουχομένη μέσα μας γιὰ τὴ φυλή μας, πειρνούντας ἀφορμὴν ἀπὸ μιὰ ώρισμένη περίοδο τοῦ πρώτου διαβατοῦ τοῦ χ. Η.

**) Κείμενα 311 φύλλο του «Νουμά», «Η· Ελλάς και διανοιώσιμός».

τὸ βιβλίο τοῦ Σκληροῦ. Πρέπει νὰν τὸ κατατάξουμε στὴ μιὰ ἀτ' τὶς δύο τοῦτοις μερίδες; "Οχι βέβαια. Γιατὶ βασίζει μὲν ὁ Σκληρὸς τὴν πραγματείαν του στὴ σαπίλα, περιχδεχόμενος ἔτοι τὶς ἴδεες τῆς πρώ-ης; σχολῆς, ἀλλὰ διαφέρει πολὺ ἀπὸ τὴ σχολὴν αὐτῆν, πενήντα εἰναὶ πέρα καὶ πέρα οὐτοπιστική. Καὶ διαφέρει, γιατὶ ἐξηγεῖ τὴ σαπίλα καὶ τὰ συμπτώματά της καὶ δείχνει σύνοτημα ἐνέργειας για διόρθωση τοῦ κχοῦ.

Σὰ βιβλίο ὅμως στηρίζουμενο στὶς ἴδεες τῶν ἀπκισιόδοξων δὲν μποροῦσε νὰ κοιταχθῇ μ' εὐνοϊκὸ μάτι ἀπὸ τὸν κ. Πουλημένο, ποὺ τὰ γραφόμενά του μῆς φανερώνουν πώς ἀνήκει στὴν δεύτερη σχολή. Καὶ διακρίνει μὲν τὸ σκοπὸν τοῦ Σκληροῦ, δὲ θέλει δόμως νὰ ιδῃ, ποιοισμένος ἀπ' τὶς αἰσιόδοξες ἴδεες του, τὴν ἔνδειξην καὶ τὴν ἐπεξήγησην τῆς σκπίλας ποὺ ἐκθέτει ἔκεινος. «Ετοι, γράφει πώς «λυπούμεθα ποὺ οἱ κατηγορίες κατὰ τὴν «ἀστικῆς» μας τάξιν δὲν εἶναι συγκεκριμέναι καὶ σαρφεῖς. Οὕτε καταχρήσεις καταγγέλλονται, οὔτε ἄδικες ἰκνεταλλεύσεις, οὔτε ἴδεες δρπισθοδρομικές, ἀλλὰ καταγγέλεται ως στατιμότης καὶ σκπίλα τῆς ἀστικῆς μης τάξιν τὸ ουσιστέτι...»

Τοῦτο τὸ συμπέρασμα τοῦ κ. Π. ἀπὸ τὰ λόγια
τοῦ Σκληροῦ γιὰ τὴν ἀστικήν μης τάξην, εἶναι ἐκ
διαμέτρου ἐντίθετο ἀπὸ καئνα ποὺ σκέφτυκε καὶ
ἀποτύπωτε μὲ λόγια στὸ βιβλίο του ἑκείνος. Οὕτε
ἀσχετικοὶ εἰναι οἱ κατηγορίες, οὕτε κατηγορεῖται τὸ
ρουσφέτι μονάχη γιὰ σαπίλα.

Καὶ γιὰ νὰ ἔξηγηθῶ: Δυὸς πράκτατα, ἀπ' ἐσαι
καταλαβούνω, πραχθέντες οἱ Σκληρὸς γιὰ κεντρο-
κές αἵτιες τῆς τωρινῆς μούχλας. Πρῶτο, τὴν ψευτο-
φεουδαλικὴν ἴδεολογίαν ποὺ ἀκολούθησε ἡ κυριαρχία σα-
ᾶστρικὴ τάξη. καὶ δεύτερο, τὴν ἀνεξέλεγκτη κυ-
ριαρχίαν τῆς τάξης αὐτῆς. Καὶ ἡ δεύτερη μάλιστα
αἵτια μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἐν μέρει ἐπακολούθημα
τῆς πρώτης.

Καὶ ἔπηγε: Ὡς πλουτοκρατία ἡμα πῆρε τὴν
διοικησην τοῦ κράτους στὰ χέρια της, ἔχοντας ὑπό^τ
ὅψιν πώς τὸ Ἑλληνικό κράτος δὲν περιείχε ὀλόκληρο
τὸ στοιχεῖο τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ὥφειλε κατ' ἀνάγκην
νὰ υποστηρίξῃ στὸ πρόσωπο τοῦ Πατριάρχη τὸν
ἄγνωτο ἀρθρὸ τῶν ἀλλων ὅμοφύλων, υποστηρίζον-
τας ἔτσι ἐνα μισοφεούδαλικό, πατρικῷ σύστημα.
Ἀκολουθώντας τέτοια πολιτική πρὸς τοὺς ἔξω
“Ἑλληνες δὲν μποροῦσε ν’ ἀκολουθήσῃ ἀντίθετη πρὸς
τοὺς μέτων, κ’ ἔτοι δ’ ἀριστοκρατικὸς ἴδεαισιμός”

πόλερο, ή μυνάζει τὰν περχαγγελμένα γιὰ τὴν πρώην ἐπερχίνα, νὲ κάννη μοναχὴ μὲ τὴν μεγάλην κόρη την; δλεις τὶς δουλιές χωρὶς καινένας νὲ τὶς βλέπῃ· τέλος πάντων κελεπεύει ἀληθινὸν καὶ κούλια τοῦ σουλιώτη γιὰ ἔναν παυσανία ὑπάλληλο. Ἡ κόρη τοῦ πακιοῦ δημάρχου ἀπόδειχνε ἄλλη μιὲ φορά τὸ γυναστικό της καὶ στὸν ζυτρα τῆς καὶ τοῦτος βαρκεστισμένος πιὰ ἀπ' τὸ σήκω ἀπίθω, ἀν εἴχε κλείση τὴ σύνταξη, θὰ προτιμοῦσε τὴν ἡσυχία τῆς γυναικὸς αὐτῆς ἀπ' δλεις τὶς ἐπερχικές τιμές, τὰ πλιστικά, ποὺ πίνει στὸν ἀνεμο δπῶς κ' ἔρχονται, τὰ πισκέσια, ποὺ χαλάν μονάχα τὸ στομάχι; Ἀπὸ τὸ τελευταῖο σοθίξα περάπονα δὲν εἴχε ἀκόμη δ Ὅθιος Καρνιά; ὁσ τόσο ἐ.εὶ ποὺ κέντρωντις ἀγροτικίες στὸν κήπο, ἡ κλέψαντε τὴν κληματαρία μὲ τὸ φτακύλι ὅστο μποροῦσε πιὸ ψηλό, γιὰ νὰ μὴ φτένουν τὰ ζελίμια οἱ κάρες του τὶς ἔγουριδες (ποὺ ἔλεβαν τὸ φρύγι μ' αὐτές καὶ γλύτωναν λε μόνια), μιὰ κάπια θλίψη ἔσμιγε μέσα του μὲ τὴν χαρὰ τῆς ώρας, πού, ἀλλάζοντας τὰ πράγματα, θὲ τὸν ἔριγναν ἔναντι στὴν περιπλάνηση.

Καὶ πράγματι αὐτὰ δὲν δρυγησαν να λλάξουν. Ο Δήμος Κρανιάς ήρθε στην Εξουσία πάλι καὶ τα ει διμελέων δύναις του πανταχού θόρακα τόπο σε πα

ζότερα ἔντιχτα. Ἡ κυρὴ Θώμενας ἔρχεται τὸ λια-
νούσντας μη κ' ἡ ἀμφιβολία ήταν μόνο ὅν τὰ
μπασάλα θὰ δεθοῦν γιὰ μεκρινή ταξίδι τὸ μονάχα
γιὰ τὸ ἐπαρχεῖο μέσα στὴν πόλη. Ἀπάνω αὐτοῦ
ὅμως ήθε τάνεπάντεχο. Ἡ νέα κυβέρνηση κατέρ
γητε τὰ ἐπαρχεῖα κι ὁ πρῶην ἐπιτρόπος ἐπρεπε νὰ
στρέψῃ νὰ πάη γραμματικὸς σὲ νομαρχία Γρεβανι-
τικός ὁ Θώμος Κρανιάς, ὁ δῆμος οὗτος ἔναν καιρό!
Τὸ ἐλαχιστὸ διευθυντής, ἐπίμενε ἡ πρώην ἐπαρ-
χίανα. Μά μικράτικα στὰ πιθία τῶν παιδιῶν, στὰ
σύγνεφα ποὺ ὅλοινα χαυκήλωναν ἀπὸ τὰ βουνά, ἐν'
ἀναχτρίχιασμα φιλὸς ἀπὸ τὸ βρειλάκι τῆς ποτα-
μίας κι ἀπὸ τὸ χρέος τοῦ μπασάλη, κι ὁ Θώμος
δέχτηκε. Μά τὴ δυσκολία δὲν ήταν μεναχά στὸ πέ-
σιμο τῆς μύτης. Δίχως νοίκι τζάμπα πιά, δίχως
τυχερή, δίχως πεσκέσα, μὲ τὸ μιστὸ ξερὸ πῶς θὰ
τὰ βγάλουν πέρα ἐξ νομάτων; Ἡ φρόνηση τῆς κυρὴ²
Θώμενας ηὗρε εὔκολα τὴ λύση. Νὰ πάη, ὁ ἄν-
τρας της μοναχὸς στὴ θίση του. Αὐτὴ καὶ τὰ παι-
διά μ' ἔκειται τὰ λιγοστὰ ποὺ θὰ τοὺς στέλνει, θὰ
οἰκονομηθοῦν καλλίτετα ἐδὼ στὴν ἐρμιά, περὶ στὴν
πολιτεία ποὺ θέλουν λούσα, φρέματα, σπίτι καλὸ
καὶ χώρια δούλα. Ἐκεὶ πρέπει νὰ φάγινωνται, διψα-
τεῖσθαι τὴ θέτη σανα, καὶ στάνουν τῆς συναντί-